

ΔΗΛΩΣΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Η κυπριακή οικονομία επέστρεψε από το 2015 σε θετικούς ρυθμούς διεύρυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, καταγράφοντας κατά την τριετία 2016-2018 από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην ΕΕ, οι οποίοι αντανakλώνται και σε σημαντική μείωση της ανεργίας και αύξηση της απασχόλησης. Η σταθεροποίηση της οικονομίας έχει στηριχθεί στην προσήλωση σε μια συνετή δημοσιονομική πολιτική καθώς και σε μια σειρά πολιτικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων φιλικών προς την ανάπτυξη, που οδήγησαν σε ανάκαμψη των επενδύσεων και της ιδιωτικής κατανάλωσης. Οι εξελίξεις αυτές παρέχουν το υπόβαθρο για την ενίσχυση της δυναμικής που έχει δημιουργηθεί και τη διασφάλιση βιώσιμης ανάπτυξης σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Εντούτοις, παραμένουν προκλήσεις, για την αντιμετώπιση των οποίων απαιτείται η συνέχιση συστηματικών και συντονισμένων προσπαθειών τόσο από το κράτος όσο και από όλους τους φορείς οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας, με στόχο την περαιτέρω εμπέδωση και βελτίωση των συνθηκών σταθερότητας και ανάπτυξης. Οι προσπάθειες αυτές, λειτουργώντας σε συνέργεια και συνέπεια μεταξύ τους, θα μπορέσουν να οδηγήσουν στην επίτευξη των ευρύτερων μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων που έχει θέσει η Κυβέρνηση.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

Βασική προτεραιότητα των τελευταίων χρόνων αποτέλεσε η επαναφορά της εμπιστοσύνης στην κυπριακή οικονομία, μέσω της σταθεροποίησης και επαναδραστηριοποίησης της. Η συλλογική προσπάθεια εστιάστηκε στη σταθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, στη διόρθωση των ανισορροπιών στα δημόσια οικονομικά καθώς και στην υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, έτσι ώστε να τεθούν υγιείς βάσεις για ανάκαμψη και δημιουργία θέσεων εργασίας, μέσα σε συνθήκες κοινωνικής συνοχής. Τα αποτελέσματα των μεταρρυθμίσεων που προωθήθηκαν οδήγησαν στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας με ρυθμούς ανάπτυξης που από το 2016 μέχρι και το 2018 έχουν ξεπεράσει σημαντικά τον μέσο όρο της ΕΕ, ενώ θετικές προοπτικές καταγράφονται και για τα επόμενα χρόνια. Είναι απαραίτητο όμως όχι μόνο να διατηρηθεί αλλά να ενδυναμωθεί η δυναμική των πιο πάνω μεταρρυθμίσεων και ταυτόχρονα κρίνεται αναγκαία η υλοποίηση σημαντικών πρόσθετων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα οδηγήσουν σε βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα δημοσιονομικά περιθώρια, είναι εξαιρετικά σημαντικό οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί και το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο να αντικατοπτρίζουν τις στρατηγικές κατευθύνσεις της κυβέρνησης όπως αυτές καταγράφονται στις προγραμματικές δηλώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας και αντανakλώνται στο Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη, καθώς και στο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα το οποίο εμπεριέχει και μέτρα για την υλοποίηση των Συστάσεων της ΕΕ για την Κύπρο στα πλαίσια του ευρωπαϊκού εξαμήνου. Τα μέτρα και οι δράσεις θα πρέπει να έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθεμένη αξία και είναι άμεσα συναρτώμενες με τους στρατηγικούς στόχους της κυβέρνησης για αειφόρο οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι επίσης η επικέντρωση στις απαραίτητες πολιτικές και δράσεις για υλοποίηση των δεσμεύσεων που έχει λάβει η Κυπριακή Δημοκρατία για συμβολή στην επίτευξη των παγκόσμιων Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών, λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες και αντίστοιχες δεσμεύσεις σε συγκεκριμένους τομείς, όπως αυτές καταγράφονται στην Πρώτη Εθελοντική Έκθεση Προόδου της Κύπρου για την Εφαρμογή της Ατζέντας 2030 η οποία εκπονήθηκε το 2017.

Η Δήλωση Κυβερνητικής Στρατηγικής θέτει τις βασικές στρατηγικές επιδιώξεις οι οποίες θα πρέπει να διέπουν την κατανομή των πόρων του Προϋπολογισμού για την περίοδο 2020-2022. Μια βασική αρχή των στρατηγικών κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων πολιτικής είναι η διασύνδεση τους με τους δημοσιονομικούς στόχους. Λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων εσωτερικής χρηματοδότησης, ύψιστη προτεραιότητα αποτελεί η διασφάλιση της βέλτιστης αξιοποίησης όλων των διαθέσιμων ευρωπαϊκών κονδυλίων και άλλων εξωτερικών πόρων, η αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και η διασύνδεση των προτεραιοτήτων χρηματοδότησης με τους στρατηγικούς στόχους του κράτους.

ΝΕΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Αειφόρος Ανάπτυξη και Επιχειρηματικότητα

Η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της κυπριακής οικονομίας, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της, η διαφοροποίηση και αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης με έμφαση σε τομείς με ψηλή συμβολή στην ανάπτυξη και την αειφορία, η αύξηση της εξωστρέφειας της οικονομίας, η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η προώθηση των επενδύσεων και της ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η αύξηση της αποδοτικότητας της Δημόσιας Υπηρεσίας και η ενδυνάμωση της αποδοτικότητας των διαδικασιών για απονομή δικαιοσύνης αλλά και η υλοποίηση πολιτικών που στοχεύουν στην κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα, αποτελούν τους βασικούς άξονες πολιτικής που θα στηρίξουν την αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και την απασχόληση σε σταθερή βάση.

Σημαντικό στόχο αποτελεί η στήριξη των τομέων στους οποίους η Κύπρος έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα και οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν τους κύριους μοχλούς ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στις ακόλουθες πολιτικές και έργα:

- Υλοποίηση **ολοκληρωμένης στρατηγικής στον τομέα του Τουρισμού**, στα πλαίσια των εισηγήσεων των μελετών που έχουν ολοκληρωθεί, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, μείωση της εποχικότητας και αύξηση της προστιθέμενης αξίας του τομέα. Εστίαση των μέτρων κυρίως στην ανάπτυξη ενός ισχυρού “brand”, στην αναβάθμιση και εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος με έμφαση στην τοπική διάσταση, στην πολιτιστική κληρονομιά, στο φυσικό περιβάλλον και τη δημιουργία νέων τύπων αναπτύξεων θα επιτρέψει τη μετατροπή της Κύπρου σε τουριστικό προορισμό υψηλής στάθμης. Η υλοποίηση σημαντικών για τον τουρισμό υποδομών όπως το πολυθεματικό καζίνο και οι νέες μαρίνες αναμένεται να έχουν σημαντική συνεισφορά στον τομέα.

Παράλληλα, κλειδί αποτελούν η προώθηση μέτρων για τη μεταρρύθμιση του **ρυθμιστικού πλαισίου του τομέα του Τουρισμού** και ο ανασχεδιασμός των διαδικασιών με στόχο τον εκσυγχρονισμό του και μείωση του διοικητικού φόρτου τόσο για τον ιδιωτικό όσο και για τον δημόσιο τομέα. Στο πλαίσιο αυτό θα προωθηθεί η εισαγωγή νέων κριτηρίων ανταγωνιστικής κατάταξης των τουριστικών μονάδων και η δημιουργία νέων τύπων αναπτύξεων. Με την έναρξη λειτουργίας του τον Ιανουάριο του 2019, το Υφυπουργείο Τουρισμού αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην ενίσχυση της διακυβέρνησης του τομέα και την προώθηση των κατάλληλων δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο την ολιστική αντιμετώπιση της αναδιάρθρωσης και αναβάθμισης του.

- Επέκταση του **ναυτιλιακού τομέα** μέσω της υιοθέτησης νέων μέτρων για περαιτέρω ανάπτυξη του κυπριακού νηολογίου και του ναυτιλιακού συμπλέγματος της Κύπρου. Η ανάθεση της λειτουργίας του Λιμανιού της Λεμεσού σε στρατηγικούς επενδυτές με πολύ θετικές επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία καθώς και η ανάθεση της λειτουργίας του Λιμανιού της Λάρνακας, αποτελούν σημαντικές

εξελίξεις στον τομέα των μεταφορών και της ναυτιλίας. Η αναβάθμιση της διακυβέρνησης του τομέα, με τη σύσταση του Υφυπουργείου Ναυτιλίας τον Μάρτιο του 2018, θα ενδυναμωθεί περαιτέρω με την αύξηση της αποδοτικότητας του Υφυπουργείου μέσω της αναδιάρθρωσης και ψηφιοποίησης του. Παράλληλα, η χάραξη και υλοποίηση νέας στρατηγικής προβολής του τομέα καθώς και νέας επικοινωνιακής στρατηγικής θα δώσει περαιτέρω ώθηση μέσω και της ενίσχυσης της διεθνούς φήμης της κυπριακής σημαίας.

- Στήριξη του **πρωτογενή τομέα και ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, της υδατοκαλλιέργειας, της βιοκαλλιέργειας** και των **βιομηχανικών προϊόντων γεωργικής προέλευσης** μέσα από τα ευρωπαϊκά προγράμματα, κίνητρα και άλλες κρατικές επιδοτήσεις με στόχο την ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση του τομέα. Σημαντικά είναι τα μέτρα για ενδυνάμωση της θέσης του αγρότη στην αλυσίδα παραγωγής και διάθεσης και ενίσχυση της συμβολιακής γεωργίας. Περαιτέρω έμφαση θα δοθεί στην αναβάθμιση της ποιότητας και την προώθηση των κυπριακών παραδοσιακών προϊόντων και στην κατοχύρωση της προέλευσης για σειρά προϊόντων, στη βελτίωση της σήμανσης των γεωργικών προϊόντων με αναδιοργάνωση των διαδικασιών τυποποίησης και εμπορίας και στην ενθάρρυνση επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες και μεγαλύτερης κλίμακας παραγωγή για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας και την προώθηση της αειφόρου παραγωγής τροφίμων.
- Προώθηση της **πράσινης ανάπτυξης** και της δημιουργίας πράσινων θέσεων εργασίας και **αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεων της**. Επενδύσεις σε πράσινες τεχνολογίες και προϊόντα, επενδύσεις στους τομείς της διαχείρισης αποβλήτων, της μείωσης των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου και της αξιοποίησης του ανακυκλωμένου νερού. Ενίσχυση των δράσεων για την πλήρη αντικατάσταση του γραμμικού με το κυκλικό μοντέλο, με στόχο την επίτευξη της κυκλικής οικονομίας με μηδενικά απόβλητα. Υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, αναπτύσσοντας πρωτοβουλίες στους τομείς της γεωργίας, του τουρισμού, των υδάτων, των θαλασσών, της βιοποικιλότητας, των δασών, της αλιείας, της υγείας και της ενέργειας. Υλοποίηση διαχειριστικών σχεδίων για προστασία των χώρων κοινοτικής σημασίας και ζωνών ειδικής προστασίας στα πλαίσια της Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα. Ήπια αξιοποίηση των περιοχών της χερσονήσου του Ακάμα μέσω νέου τοπικού σχεδίου. Μέτρα για την αειφόρο διαχείριση των οικοσυστημάτων των ορεινών περιοχών και των υδάτινων οικοσυστημάτων, την αντιμετώπιση της απερίημωσης και τον τερματισμό της ελάττωσης της βιοποικιλότητας.
- Περαιτέρω προώθηση της διατήρησης και βιώσιμης χρήσης των **θαλασσών και των θαλάσσιων πόρων** μέσω μέτρων για την καταπολέμηση της θαλάσσιας ρύπανσης και της υλοποίησης των σχετικών νομοθεσιών της ΕΕ και των ΗΕ.
- Στον **τομέα της ενέργειας**, ανάπτυξη και αξιοποίηση των ενεργειακών αποθεμάτων υδρογονανθρακικών πόρων στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Κύπρου, προώθηση της δημιουργίας υποδομών υποδοχής και επεξεργασίας υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) και ανάπτυξη δικτύου διανομής φυσικού αερίου.
- Ενίσχυση παρτων προοπτικών των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), ιδιαίτερα μέσω της αξιοποίησης του πλεονεκτήματος της ηλιακής ενέργειας με υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Εντατικοποίηση των δράσεων για πιο αποδοτική χρήση της ενέργειας και μείωση του κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, που σε συνδυασμό με το άνοιγμα της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού αναμένεται ότι θα παρέχει πολλαπλά οφέλη για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Ιδιαίτερα σημαντική, στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης, είναι η εξασφάλιση πρόσβασης σε

προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους. Η άρση της ενεργειακής απομόνωσης της Κύπρου με τη δημιουργία υποδομών για τη διασύνδεση της με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου παρέχει δυνατότητες διασυννοριακού εμπορίου και περαιτέρω διεξόδου των ΑΠΕ.

- Εκσυγχρονισμός και περαιτέρω ενίσχυση του τομέα των **επαγγελματικών υπηρεσιών** ο οποίος αποτελεί σημαντικό μέρος των εξαγωγών της Κύπρου, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και επέκταση του σε νέους κλάδους και αγορές. Αξιοποίηση του νέου θεσμικού πλαισίου για τη διαχείριση των επενδυτικών ταμείων, διεύρυνση της βάσης των συμφωνιών στον τομέα της αποφυγής διπλής φορολογίας, προώθηση της Κύπρου ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο και βελτίωση και εκσυγχρονισμός του νομικού, θεσμικού και φορολογικού πλαισίου. Περαιτέρω προώθηση νέων τομέων για διεύρυνση της βάσης υπηρεσιών όπως η εξαγωγή τηλεπικοινωνιών και υπηρεσιών πληροφορικής και ενθάρρυνση της ανάπτυξης τομέα καινοτόμων εταιρειών χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (Fintech).
- Υλοποίηση της Νέας **Βιομηχανικής Πολιτικής** με στόχο την ανάπτυξη μιας εύρωστης, ευέλικτης, “έξυπνης” και τεχνολογικά ανεπτυγμένης βιομηχανίας με ενισχυμένη συμμετοχή στο ΑΕΠ με κύρια αποστολή την ανάπτυξη μοναδικών και καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας που θα συμβάλουν στη βιωσιμότητα και στην ανταγωνιστικότητα της κυπριακής βιομηχανίας. Η Νέα Βιομηχανική Πολιτική θα στοχεύει στην ικανοποίηση των σχετικών Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και θα προωθήσει δράσεις για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών, των επιχειρηματικών μοντέλων και των διαδικασιών παραγωγής, την κυκλική οικονομία αλλά και την ενίσχυση της συνεργασίας της ακαδημαϊκής κοινότητας και της βιομηχανίας για την παραγωγή βιομηχανικής καινοτομίας. Παράλληλα, θα προωθηθούν δράσεις για την ενίσχυση και την αναβάθμιση των ψηφιακών και βιομηχανικών δεξιοτήτων, τη ψηφιοποίηση της βιομηχανίας, καθώς και την ενίσχυση της εξωστρέφειας των κυπριακών επιχειρήσεων και της πρόσβασής τους στις αγορές.
- Παράλληλη υλοποίηση μέτρων για **υποβοήθηση των εξαγωγών**, περιλαμβανομένων της βελτίωσης της εξωστρέφειας και εξαγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων, της διεξόδου σε νέες ξένες αγορές, της αποτελεσματικής αξιοποίησης των εμπορικών κέντρων στο εξωτερικό και της ανάπτυξης της οικονομικής διπλωματίας.

Πέραν των πιο πάνω τομεακών προτεραιοτήτων, προωθούνται σειρά οριζόντιων πολιτικών για τη διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας και την προώθηση της ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο του νέου αναπτυξιακού μοντέλου:

Η ενίσχυση της **Έρευνας και Καινοτομίας (Ε&Κ)** θα συμβάλει στη διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας της χώρας κυρίως μέσω της ερευνητικής κοινότητας και του επιχειρηματικού κόσμου ιδιαίτερα μέσω της μετατροπής της επιστημονικής τεχνογνωσίας και επινοήσεων που παράγεται στα Δημόσια Ακαδημαϊκά Τριτοβάθμια Ιδρύματα σε εμπορεύσιμα προϊόντα ή υπηρεσίες με τη συμμετοχή του επιχειρηματικού τομέα. Η ενδυνάμωση της διακυβέρνησης της Ε&Κ στην Κύπρο, μετά τη σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου Έ&Κ και το διορισμό του Επικεφαλής Επιστήμονα (Chief Scientist) βάσει απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου τον Οκτωβρίου του 2018, αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω με τη δημιουργία Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακού Μετασχηματισμού. Παράλληλα, προωθούνται τα κέντρα αριστείας και άλλες ερευνητικές υποδομές, αξιοποιώντας και τους πόρους που παρέχονται από τα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Η **επιχειρηματικότητα** πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω. Η Δήλωση Πολιτικής για την Ενίσχυση του Επιχειρηματικού Οικοσυστήματος στην Κύπρο έχει καταστήσει την προώθηση της επιχειρηματικότητας μια σημαντική προτεραιότητα της Κυβέρνησης, αναγνωρίζοντας τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζει η επιχειρηματική κοινότητα στην οικονομική δραστηριότητα και ανάπτυξη. Στα πλαίσια της Δήλωσης Πολιτικής θα προωθηθούν περαιτέρω δράσεις για την καλλιέργεια επιχειρηματικής κουλτούρας, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την επιχειρηματική καινοτομία, την ενίσχυση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και την διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά.

Μεταξύ άλλων συνεχίζεται η στήριξη της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας, των νεοφυών επιχειρήσεων, της αναδιοργάνωσης και τεχνολογικής αναβάθμισης των επιχειρήσεων, καθώς και του ηλεκτρονικού εμπορίου. Θα προωθηθεί επίσης η κοινωνική επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο νέου κανονιστικού πλαισίου που θα διέπει τη σύσταση και λειτουργία κοινωνικών επιχειρήσεων.

Πρόσθετα, ενέργειες για διευρυμένη συμμετοχή στα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περαιτέρω αξιοποίηση των ευκαιριών χρηματοδότησης, ιδιαίτερα για τις ΜΜΕ, θα δώσουν ώθηση και σε νέες μορφές επιχειρηματικότητας.

Για την ενδυνάμωση της οικονομίας θα υιοθετηθεί και υλοποιηθεί νέα **Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική**, η οποία θα στοχεύει στην μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο παροχής δορυφορικών επικοινωνιών, στην αναβάθμιση της ψηφιακής συνδεσιμότητας της Κύπρου καθώς και στην προώθηση της ευρυζωνικής σύνδεσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Θα προωθηθεί επίσης περαιτέρω η ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων μέσω προγραμμάτων κατάρτισης σε όλη την Κύπρο και όλο το φάσμα του πληθυσμού.

Η διεθνής ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας παρακολουθείται σε συστηματική βάση, με στόχο τον εντοπισμό των παραγόντων που την επηρεάζουν και τον καθορισμό μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για τη συνεχή βελτίωση της. Οι εργασίες του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου, το οποίο συστάθηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου τον Ιούνιο του 2018, και το οποίο θα παρέχει εισηγήσεις πολιτικής προς την Κυβέρνηση για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη του στόχου αυτού. Σημαντικό εργαλείο για τον σκοπό αυτό αποτελεί η Έκθεση Ανταγωνιστικότητας για την Κύπρο την οποία θα δημοσιεύει το Συμβούλιο.

Εκσυγχρονισμός του Κράτους

Η **μεταρρύθμιση της Δημόσιας Υπηρεσίας**, ώστε να καταστεί πιο αποτελεσματική και αποδοτική, αποτελεί προϋπόθεση για επιτυχημένη μετάβαση σε συνθήκες βιώσιμης ανάπτυξης, παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στους πολίτες και στήριξη των επιχειρήσεων.

Βασικές παράμετροι για την οριζόντια μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας αποτελούν η συγκράτηση των κρατικών δαπανών και του κρατικού μισθολογίου, η ενίσχυση της ευελιξίας της δημόσιας υπηρεσίας μέσω της κινητικότητας των δημοσίων υπαλλήλων για καλύτερη αξιοποίηση του προσωπικού, καθώς και η εισαγωγή νέου νομοθετικού πλαισίου αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων και επιλογής υποψηφίων για προαγωγές καθώς και η αναδιοργάνωση κρατικών υπηρεσιών με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων

Παράλληλα, μέσα από το Σχέδιο Δράσης για Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου: «Απλά και Αποτελεσματικά», προωθείται περαιτέρω η **αναθεώρηση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου** και η απλοποίηση των διαδικασιών ώστε να ελαχιστοποιηθεί το διοικητικό κόστος και να διευκολυνθεί

η επιχειρηματική δραστηριότητα και οι επενδύσεις. Θα πρέπει να προωθηθεί η υλοποίηση δράσεων απλοποίησης σε όλες τις κρατικές Υπηρεσίες και ιδιαίτερα εκείνες που επηρεάζουν άμεσα τις επιχειρήσεις και την εξυπηρέτηση του κοινού.

Υπάρχει επίσης ανάγκη για περαιτέρω χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη δημόσια διοίκηση, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα. Η υλοποίηση της **στρατηγικής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση** στο πλαίσιο της γενικότερης ψηφιακής στρατηγικής, αποτελεί σημαντική προτεραιότητα. Ως εκ τούτου απαιτείται η υλοποίηση δράσεων από όλα τα Υπουργεία που να στοχεύουν στην επέκταση και αναβάθμιση των πληροφοριών και υπηρεσιών που παρέχονται ηλεκτρονικά από το κράτος μέσω της ενιαίας διαδικτυακής πλατφόρμας «Αριάδνη». Θα πρέπει επίσης να προωθηθεί περαιτέρω η διευκόλυνση της πρόσβασης του ιδιωτικού τομέα σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες και της ηλεκτρονικής επικοινωνίας με το κράτος καθώς και διευκόλυνση των ηλεκτρονικών πληρωμών με στόχο τη διευκόλυνση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Η Αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελεί προτεραιότητα για αντιμετώπιση των αδυναμιών που αντιμετωπίζει το σημερινό κατακερματισμένο μοντέλο. Με βάση την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και της λογοδοσίας, καθώς και με την ευρύτερη συνέργεια, τις εξοικονομήσεις και τις οικονομίες κλίμακας που θα αναπτυχθούν, η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα είναι σε θέση να προσφέρει μεγαλύτερο εύρος υπηρεσιών με πιο αποδοτικό και ποιοτικό τρόπο, να ανταποκρίνεται άμεσα και με μειωμένο διοικητικό φόρτο στις ανάγκες του πολίτη και της επιχείρησης και να δημιουργεί ένα καλύτερο περιβάλλον για τους δημότες της, χωρίς να αλλοιώνεται ο χαρακτήρας ή η πολιτιστική ταυτότητα του κάθε τόπου.

Η βελτίωση της αποδοτικότητας των διαδικασιών για απονομή δικαιοσύνης αποτελεί ψηλή προτεραιότητα με στόχο τη βελτίωση του χρόνου εκδίκασης αστικών υποθέσεων και ενίσχυση της εκτέλεσης αποφάσεων. Προωθείται ο εκσυγχρονισμός των δικαστηρίων μέσω της αναδιοργάνωσης των δικαστικών δομών με τη μεταρρύθμιση του Ανώτατου Δικαστηρίου, των Επαρχιακών και Ειδικών Δικαστηρίων, καθώς επίσης και η εκπαίδευση του δικαστικού δυναμικού μέσω της Σχολής Επιμόρφωσης Δικαστών, η αναθεώρηση των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας και η υλοποίηση έργου για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη. Προωθείται επίσης η περαιτέρω εξειδίκευση των δικαστηρίων με τη σύσταση Εμπορικού Δικαστηρίου και Συνταγματικού Δικαστηρίου και Εφετείου.

Η έλλειψη διαφάνειας και χρηστής διοίκησης και τα περιστατικά διαφθοράς αποτελούν σημαντικούς ανασταλτικούς παράγοντες για την οικονομική ανάπτυξη. Στο πλαίσιο της **Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς**, προωθείται επανασχεδιασμός των πολιτικών και νομοθετικός εκσυγχρονισμός με στόχο να διασφαλίζεται και να ενισχύεται η χρηστή διοίκηση, τόσο σε επίπεδο δημόσιας διοίκησης, όσο και σε επίπεδο εταιρικής διακυβέρνησης και να ενισχυθεί η διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων και καθορισμού πολιτικής. Προωθείται ο νομοθετικός εκσυγχρονισμός και μια σειρά στοχευμένων δράσεων για την πρόληψη και καταστολή της διαφθοράς τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα περιλαμβανομένων και της δημιουργίας Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς, του Πλαισίου Προστασίας Μαρτύρων καθώς και της ρύθμισης επαφών lobbying.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ολοκλήρωση και πλήρης εφαρμογή ενός σύγχρονου κράτους πρόνοιας

Η επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος, που προήλθε από την χρηματοοικονομική κρίση και έπληξε την κυπριακή οικονομία το 2013 καθώς και η συνεπαγόμενη αύξηση των αναγκών κοινωνικής πρόνοιας, έθεσαν τη μεταρρύθμιση της πολιτικής κοινωνικής πρόνοιας σε άμεση προτεραιότητα. Η νέα επιδοματική πολιτική στηρίζεται στην αρχή ότι το κράτος πρέπει να είναι σε θέση να διασφαλίσει ένα

ελάχιστο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης σε όλους τους πολίτες που πραγματικά έχουν ανάγκη, ενώ παράλληλα να λαμβάνονται μέτρα για την ενεργοποίηση, ένταξη ή επανένταξη τους στην αγορά εργασίας. Ο τερματισμός της φτώχειας σε όλες τις μορφές και για όλους καθώς και η διασφάλιση της ευημερίας σε όλες τις ηλικίες, αποτελούν προτεραιότητες. Η μεταρρύθμιση της πολιτικής κοινωνικής πρόνοιας η οποία ξεκίνησε με την εισαγωγή του θεσμού του Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) το 2014 συνεχίζεται και υλοποιείται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Πολιτικής Πρόνοιας. Η καταχώρηση όλων των δικαιούχων του ΕΕΕ στο ενιαίο μηχανογραφημένο μητρώο, συνεχίζεται, παρέχοντας πολύτιμες δυνατότητες για παρακολούθηση και ανάλυση των στοιχείων που εξάγονται για τη διασύνδεση των παροχών με ενεργές πολιτικές απασχόλησης και για ισχυρά κίνητρα για ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας. Παράλληλα, επιδιώκεται η ενίσχυση των υπηρεσιών μακροχρόνιας φροντίδας για άτομα με αναπηρίες και ηλικιωμένους

Ενίσχυση της απασχόλησης

Ο προσανατολισμός στις Ενεργές Πολιτικές Απασχόλησης, περιλαμβανομένης της επιδότησης της εργασίας με στόχο την επίτευξη πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης και την πρόσβαση σε αξιοπρεπή εργασία που να ανταποκρίνεται στις δυνατότητες και τις προσδοκίες του κάθε πολίτη, αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνικής πολιτικής του κράτους. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους νέους αλλά και στους μακροχρόνια ανέργους, μέσα την ενισχυμένη λειτουργία των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και τη συνέχιση της επιδότησης της απασχόλησης και κατάρτισής τους σε επαγγέλματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ιδίων αλλά και της αγοράς εργασίας, στοχεύοντας παράλληλα στην πλήρη αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων που διατίθενται για το σκοπό. Προτεραιότητα πολιτικής αποτελεί ταυτόχρονα η προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, η εξάλειψη της αδήλωτης εργασίας, καθώς και η κατοχύρωση της αξιοπρεπούς απασχόλησης.

Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος

Ο τομέας της παιδείας είναι καίριας σημασίας για την ανάπτυξη της οικονομίας και την στήριξη της κοινωνίας. Στον τομέα αυτό έχουν δρομολογηθεί μεταρρυθμιστικές δράσεις για την υλοποίηση πολιτικών, που επιδιώκουν την αύξηση της αποτελεσματικότητας και την αναβάθμιση της ποιότητας του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος.

Σε αυτό το πλαίσιο θα συνεχίσει να υλοποιείται ολοκληρωμένος στρατηγικός σχεδιασμός, με δράσεις που αφορούν την ανάπτυξη, επιμόρφωση και ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, τον εκσυγχρονισμό των διοικητικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος και των σχολικών μονάδων, την αναβάθμιση του περιεχομένου της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της τεχνικής εκπαίδευσης και βελτίωσης της ελκυστικότητας της, την ενίσχυση της διασύνδεσης με την αγορά εργασίας. Θα προωθηθούν δράσεις για την στήριξη και ενίσχυση κάθε μαθητή και ατόμου παρέχοντας χωρίς αποκλεισμούς και ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και σε ευκαιρίες δια βίου μάθησης.

Οι εξελίξεις στον ιδιωτικό τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την προσέλκυση και επένδυση ξένων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων συνεισφέροντας στην ουσιαστική ανάπτυξη του τομέα είναι πολύ ενθαρρυντικές. Η περαιτέρω ενδυνάμωση, αναβάθμιση και διεθνοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα συνεισφέρει στην κατάταξη της Κύπρου ως Περιφερειακό Εκπαιδευτικό Κέντρο. Η υπογραφή συμφωνιών αμοιβαίας αναγνώρισης τίτλων σπουδών και διακρατικών συμφωνιών στον τομέα της παιδείας συμβάλλουν προς την κατεύθυνση αυτή. Παράλληλα, θα ληφθούν μέτρα για διευκόλυνση των δημόσιων πανεπιστημίων να προσελκύσουν ξένους φοιτητές μέσα από την ανάπτυξη των υποδομών και των προγραμμάτων σπουδών τους, ενίσχυση της ερευνητικής τους δραστηριότητας και διασύνδεση τους με την αγορά και τις επιχειρήσεις. Θα αναπτυχθεί σειρά κινήτρων και παραχώρηση διευκολύνσεων για προσέλκυση αξιόλογων ξένων πανεπιστημίων για δημιουργία παραρτημάτων στην Κύπρο.

Μεταρρύθμιση στον τομέα της υγείας

Η μεταρρύθμιση στον τομέα της Υγείας η οποία στηρίζεται σε δύο αλληλένδετους στόχους που αφορούν την αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων και την εισαγωγή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ) αποτελεί σημαντική προτεραιότητα.

Η διοικητική και οικονομική αυτονόμηση των δημοσίων νοσηλευτηρίων θα υλοποιηθεί στη βάση διεθνών βέλτιστων πρακτικών με στόχο να καταστούν τα δημόσια νοσοκομεία και κέντρα υγείας πιο ανταγωνιστικά σε περιβάλλον Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓΕΣΥ). Μέσα από την εφαρμογή του ΓΕΣΥ επιδιώκεται η αποτελεσματικότερη κάλυψη όλου του πληθυσμού σε ποιοτική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και η βελτίωση της παρεχόμενης φροντίδας υγείας μέσω καλύτερης εφαρμογής ιατρικών πρωτοκόλλων που θα στηρίζονται σε διεθνή πρότυπα παροχής φροντίδας υγείας. Θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα ώστε από το 2019 να καλυφθεί η πρωτοβάθμια φροντίδα ενώ από το 2020 να επιτευχθεί η πλήρης ανάπτυξη του συστήματος. Παράλληλα, επιδιώκεται η καλύτερη διαχείριση των οικονομικών πόρων που κατανέμονται στην υγεία μέσω της αποδοτικότερης χρησιμοποίησης του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού και των φαρμακευτικών σκευασμάτων καθώς και του ανθρώπινου δυναμικού στην υγεία. Όλα τα πιο πάνω θα υποστηρίζονται από το νέο σύστημα πληροφορικής του ΓΕΣΥ το οποίο είναι αναπόσπαστο μέρος της μεταρρύθμισης.

Μέσα από την ολοκλήρωση και υλοποίηση του ΓΕΣΥ και την υλοποίηση πρόσθετων πολιτικών και μέτρων θα διασφαλιστεί η υγεία και ευημερία των πολιτών όλων των ηλικιών.

Πρωώθηση της ισότητας και κατάργηση όλων των μορφών διακρίσεων και καταπολέμηση όλων των μορφών βίας

Με στόχο την περαιτέρω εμπέδωση της ισότητας μεταξύ των φύλων θα ληφθούν μέτρα για την αποτελεσματική υλοποίηση των νομοθεσιών και σχεδίων δράσης που αφορούν σε θέματα ισότητας, περιλαμβανομένων δράσεων κατάρτισης και δημοσιότητας, δράσεων για συμφιλίωση της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, περιλαμβανομένης της επέκτασης/βελτίωσης των υπηρεσιών φροντίδας παιδιών. Θα προωθηθούν περαιτέρω μέτρα για προστασία των παιδιών και καταπολέμηση της βίας καθώς και της εμπορίας ατόμων. Θα ενδυναμωθούν επίσης τα μέτρα για την πάταξη όλων των μορφών διακρίσεων, περιλαμβανομένων των φυλετικών διακρίσεων.

Επίτευξη του στόχου για ασφαλείς, βιώσιμες και χωρίς αποκλεισμούς πόλεις

Για την επίτευξη του στόχου για ασφαλείς, βιώσιμες και χωρίς αποκλεισμούς πόλεις θα προωθηθούν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για οικιστική ανάπτυξη εντός καθορισμένων ορίων, καθώς και μέτρα για βιώσιμη αστική κινητικότητα και ανάπτυξη των δημόσιων συγκοινωνιών, μέτρα για βελτίωση της ποιότητας του αέρα καθώς και μέτρα για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς.